

Jaarstukken 2021

gemeente
gouda

3.3.1 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

Ontwikkeling woningbouw

De gemeente Gouda maakt werk van de bouw van broodnodige woningen in Gouda.

Realisatie Westergouwe

In 2021 is het Masterplan Westergouwe opgesteld. Verder is in 2021 Westergouwe-II vrijwel afgerond. In het vervolg hierop is gestart met de uitvoering van Westergouwe-III. In deze fase worden in totaal circa 900 woningen gebouwd met maatschappelijke voorzieningen. In Westergouwe-III worden verschillende woonmilieus onderscheiden. De eerste bouwkvelds in Westergouwe-III zijn inmiddels verkocht aan ontwikkelaars.

Gebiedsgerichte aanpak transformatie Spoorzone

Met woningcorporaties en marktpartijen zijn overeenkomsten gesloten voor de bouw van meer dan 1.000 duurzame woningen in de Spoorzone, waarvan een groot deel sociale huur- en gereguleerde middenhuurwoningen conform gemeentelijk beleid. In 2021 zijn deze plannen verder geconcretiseerd en zijn er met diverse ontwikkelende partijen samenwerkings- en/of anterieure overeenkomsten afgesloten voor het realiseren van woningbouwprojecten. Voor de A1-locatie (Oost en West) is subsidie van € 500.000 aangevraagd en toegekend door de provincie Zuid-Holland op grond van de subsidieregeling Knelpuntenpot sociale huur en middenhuur Zuid-Holland. Dit betreft een bijdrage aan het gemeentelijk tekort op de realisering van sociale huurwoningen en woningen in de middenhuur binnen Spoorzone West en Oost. Dit tekort wordt veroorzaakt doordat er relatief weinig vrije sectorwoningen worden gerealiseerd. Voor de locaties A1 en de Blokkerlocatie (Burgemeesterkwartier) zijn de bestemmingsplannen vastgesteld, voor de Blokkerlocatie zijn afspraken gemaakt ten aanzien van klimaatadaptieve maatregelen en bij de locatie C1k2 (De Koploper) is de woningcorporatie eigenaar geworden van de grond. Op de locatie Winterdijk 14 (De Rietgors) zijn 60 tijdelijke (doelgroep)woningen geplaatst die eind 2021 in gebruik zijn genomen door de bewoners.

Binnenstedelijke woningbouw

Alhoewel in Westergouwe en de Spoorzone grote aantallen woningen kunnen worden gerealiseerd, blijft de gemeente ook initiatieven voor woningbouw elders in de stad faciliteren. Dit in de vorm van planbegeleiding en het sluiten van overeenkomsten. Dit draagt bij aan het creëren van een divers woningaanbod, en slim ruimtegebruik in de compacte stad. De appartementengebouwen aan de Noothoven van Goorstraat-Spoorstraat (10 sociale en 23 middenhuurwoningen) zijn in aanbouw en worden in maart 2022 opgeleverd. Aan de Fluwelensingel is gestart met de bouw van 24 koopwoningen en bij de Potterspoort is de bouw van 26 zorgappartementen gestart. Voor het project De Blaauwe Haan aan de Kattensingel is het bestemmingsplan vastgesteld. In dit bouwplan is veel aandacht voor het voorkomen van hittestress en wateroverlast. Zo worden onder andere in het binnengebied wadi's aangelegd die bij extreme regenbuien kunnen vollopen en zo als waterberging dienen. Het Knarrenhof (Het Groene Hof) aan de Oosthoef is eind 2021 opgeleverd. In de Goudshof wordt volop gebouwd om in 2022 110 appartementen en 27 eengezinswoningen op te leveren. Voor de Livingstoneaan op de locatie van het voormalige verleeghuis Bloemendaal (Livingstonepark) is een bestemmingsplan vastgesteld om de bouw van 41 eengezinswoningen en 18 sociale huurappartementen mogelijk te maken. Aan de Jac.P. Thijsselaan 45 is de tijdelijke bewoning van voormalig zorgvastgoed mogelijk gemaakt. Hier kunnen nu 75 jongeren wonen in betaalbare onzelfstandige wooneenheden.

Regionale strategie en afspraken woningbouw

De gemeente draagt bij aan een regionale verstedelijkingsvisie en legt nieuwe afspraken over de regionale woningbouwprogrammering vast in de RAW, met daarbij het regionaal afsprakenkader woningbouw. Andere overheden worden actief betrokken bij de woningbouwkansen zoals verkend in de verstedelijkingsagenda. In 2021 heeft Gouda samen met de vier andere gemeenten in Midden-Holland een actuele woningbouwprogrammeringslijst opgesteld die is aanvaard door de provincie Zuid-Holland. Daarbij is gewerkt met een nieuwe vorm van adaptieve en realistischere vorm van programmering dan voorheen.

Wijkontwikkeling door verbetering woningaanbod

De gemeente werkt met de woningcorporaties aan projecten in de wijken Korte Akkeren en Gouda Oost. In het Zuidelijk Stempel Oost is voorbelasting aangebracht om de grond gereed te maken om te kunnen bouwen. De woningen aan de Gedenkiaan zijn in 2021 in de verkoop gegaan. De locatie is vrijwel bouw gereed. Bij de locatie Van Heuven-Goedhartsingel komen 18 nul-op-de-meter koopwoningen. De appartementencomplexen op de voormalige Oostvogellocatie krijgen een bodemwarmtesysteem en worden duurzaam via een WTW-installatie en zonnepanelen.

In Korte Akkeren is gestart met de bouw van 67 sociale huurappartementen op de Gunningmavo-locatie. Binnen dit project is gekozen voor elektrische deelauto's waardoor er minder parkeerplaatsen nodig zijn. Hierdoor is er meer ruimte voor groen. Voor de locatie Jan Ligthart wordt gewerkt aan een alternatieve invulling van de kavel met onder andere meer groen, genoeg parkeerplaatsen en inpassing van een multifunctionele ruimte. Voor de herontwikkeling van deze locatie is een subsidie aangevraagd bij Provincie Zuid-Holland en is € 120.000 toegekend om de woningen beter geschikt te maken voor ouderen in combinatie met het realiseren van een ruimte die een ontmoetingsfunctie zal hebben voor (onder andere) de bewoners.

Aan de slag in kwetsbare buurten

In de Woonvisie 2015 - 2020 en in de Raamovereenkomst Prestatieafspraken (2017) zijn drie kwetsbare buurten benoemd waar gemeente en corporaties met voorrang aan de slag willen gaan: Oud-Achterwillens, Burgen & Lusten en Polderbuurt.

Woonpartners Midden-Holland heeft een grootschalige renovatie in Oud-Achterwillens afgerond, waar de woningen extra zijn geïsoleerd. De gemeente gaat de komende periode de buitenruimte aanpakken. Mozaiek Wonen verkent verschillende scenario's voor de Burgen- en Lustenbuurt en de gemeente is actief in de Polderbuurt. De corporaties en gemeente hebben gezamenlijk gesproken over hoe en waar de "wijkontwikkeling" van de toekomst vervolgens gestalte kan krijgen, de zogenoemde wijkontwikkeling 2.0. Die verdere uitwerking, waarbij aandacht is voor de onderlinge spelregels, wat er aan investeringen nodig is, opdat de reserve Wijkontwikkeling adequaat kan worden gevuld en benut, is opgeschoven naar 2022.

Goudse Poort

Met de gebiedsgerichte aanpak transformatie Spoorzone is tevens ingezet op het benutten van transformatiekansen in de omgeving van de Antwerpseweg. Een concreet voorbeeld hiervan is de ontwikkeling van de Blokkerlocatie, zoals eerder vermeld.

Wonen kwetsbare groepen

De gemeente zet zich in voor de huisvesting van kwetsbare doelgroepen in bijzondere woonvormen en maatschappelijke opvang, onder meer door het realiseren van plekken voor beschut wonen. Dit gebeurt bijvoorbeeld op de Boerderijkavel in Westergouwe, waar een appartementencomplex gebouwd wordt door Woonpartners Midden-Holland. Dit complex bevat ook tien plekken beschut wonen en wordt voor de zomer 2022 opgeleverd. Ook vindt er transformatie plaats van de voormalige Bernhardhof (64 zelfstandige wooneenheden, waarvan 58 met een huur onder de kwaliteitskortingsgrens) naar wonen voor verschillende doelgroepen. Met woningcorporaties zijn prestatieafspraken gemaakt over het beschikbaar stellen van woningen in het kader van het actieplan dakloosheid. Hiervoor is een experiment opgezet voor 'Wonen Eerst', dat vanaf 2022 ten uitvoer wordt gebracht. Bovendien zijn er voorbereidingen getroffen voor de realisatie van Gouwe Husen.

Samenwerking met de woningcorporaties en marktpartijen voor sociale woningbouw

Met de woningcorporaties verkent Gouda concrete kansen om sociale woningbouw te realiseren. Door het verbreden van de woonvisie tot een woon(zorg)visie is vaststelling naar het eind van het jaar opgeschoven. De nieuw op te zetten raamovereenkomst is daarmee opgeschoven naar 2022. Ook worden prestatieafspraken gemaakt om het aanbod sociale huurwoningen in de stad te doen toenemen.

Actualiseren woonbeleid

In 2021 is de nieuwe woon(zorg)visie vastgesteld. Met deze visie neemt de gemeente meer regie op de invulling van nieuwbouwlocaties. Voorheen gold alleen de eis van minimaal 1/3 sociale huurwoningen voor projecten bestaande uit 60 of meer woningen. Nu gelden bredere prijssegmentatie-eisen (minimaal 33% sociale huur en minimaal 20% betaalbare woningen, bestaande uit gereguleerde middenhuur plus betaalbare koopwoningen) en gelden deze eisen voor alle woningbouwprojecten.

In 2021 is de huisvestingsverordening aangepast op het vlak van een registratieplicht ten behoeve van de toeristische verhuur. Daarnaast is het ontwerp-paraplubestemmingsplan wonen opgesteld, ter voorbereiding op de uiteindelijke invoering die voor 2022 is beoogd.

Eind 2021 zijn de kaders voor een regeling voor opkoopbescherming opgesteld, om daarmee in 2022 een instrument te kunnen hebben waarmee betaalbare woningen behouden blijven voor kopers/eigenaar-bewoners.

Gezonde wijk

In 2021 is in samenwerking met het maatschappelijk domein onderzocht wat nodig is voor het stimuleren van een gezonde leefomgeving.

Implementatie Omgevingswet

De planning voor de implementatie van de Omgevingswet moest opnieuw worden aangepast. De datum van de inwerkingtreding van de Omgevingswet was opgeschoven naar 1 juli 2022, maar werd opnieuw uitgesteld. De nieuwe datum van inwerkingtreding is 1 januari 2023.

Omgevingsvisie

De Omgevingsvisie is in het eerste kwartaal van 2022 ter besluitvorming voorgelegd. Belangrijkste oorzaak van het uitstel was het effect van de coronamaatregelen op het participatietraject (van fysiek naar digitaal) en het verplichte Milieu Effecten Rapport (MER) dat parallel aan de Omgevingsvisie moest worden opgesteld. De Omgevingsvisie verwoordt en verbeeldt een integrale visie op de fysieke leefomgeving en vormt de basis voor een uitwerking in:

- programma's;
- beleidsvisies die gaan over aspecten of geografische delen van de fysieke leefomgeving;
- het juridisch bindende Omgevingsplan;
- beleidsstukken betreffende het gebruik van bevoegdheden onder de Omgevingswet

Digitale toegang tot informatie over de leefomgeving verbeteren

Alle benodigde koppelingen naar de testomgeving van het Digitaal Stelsel Omgevingswet zijn gerealiseerd. Aansluiting op de landelijke voorzieningen van het DSO vindt stapsgewijs plaats.

Efficiënte en integrale besluitvorming

Het raadsvoorstel over de verdeling van de bestuurlijke bevoegdheden is in het tweede kwartaal door de raad vastgesteld. In het najaar van 2021 is een werksessie georganiseerd voor de raadscommissie Stad over de verdere uitwerking van dit besluit.

Per 1 januari is gestart met de Adviescommissie Omgevingskwaliteit, waar de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit en de commissie Cultuurhistorie in samenkomen. Verder wordt er gewerkt met het nieuwe initiatievenproces: aan een intaketafel en omgevingstafel wordt een integrale beoordeling van initiatieven gedaan.

Bestemmingsplannen en ruimtelijke onderbouwingen

In 2021 zijn in overleg met particulieren en ontwikkelaars diverse (postzegel) bestemmingsplannen opgesteld en in procedure gebracht. In totaal zijn in 2021 zes bestemmingsplannen aan de raad aangeboden en vastgesteld, te weten Graaf Florisweg 28, Ridder van Catsweg 683, de Blaauwe Haan, Achterwillenseweg 31, Spoorzone A1 locatie en Burgemeesterskwartier. Daarnaast is in 2021 verder gewerkt aan het opstellen van het pilot-omgevingsplan Goverwelle. Er is een begin gemaakt met het opstellen van een bestemmingsplan verbrede reikwijdte voor Goudasfalt. In 2021 is vooral gewerkt aan het deelproduct evenementengeluid.

Uitvoeren van het mobiliteitsplan

Stimuleren duurzame mobiliteit

Door het stimuleren van lopen, fietsgebruik, openbaar vervoer, deelmobiliteit en elektrisch rijden wordt een bijdrage geleverd aan een transitie naar schone mobiliteit. In 2021 heeft de gemeenteraad een besluit genomen om per 1 januari 2025 de binnenstad als zero-emissiezone stadslogistiek in te richten. Een logistiek makelaar is in gesprek met ondernemers van de binnenstad, voor advies en begeleiding om de transitie door te maken. Ook is in regionaal verband de samenwerking aangegaan met ondernemersverenigingen in het kader van de MKB-deal. Onderdeel hiervan is de zoektocht naar een regionale distributiehubs. Samen met de Omgevingsdienst Midden-Holland en Groene Hart Werkt! worden de mogelijkheden voor waterstof onderzocht.

Voor het verbinden van Westergouwe met de stad aan de oostzijde van de Gouwe, is een verdere uitwerking gedaan van het voorstel voor een fietsverbinding, uitgaande van een nieuwe oeververbinding over de Gouwe naast de spoorbrug. Voor de regionale doorfietsroutes Rotterdam-Gouda, Bodegraven-Gouda en Alphen-Gouda zijn in regionaal verband nadere verkenningen gedaan. De uitwerking van de routes vindt plaats in nauwe afstemming met het Verkeerscirculatieplan (VCP) Gouda.

In 2021 zijn 5 fietsknelpunten aangepakt en zijn de fietsparkeervoorzieningen bij de stations verbeterd. Aan de centrumzijde van het station zijn nieuwe stallingen met twee verdiepingen gerealiseerd. Aan de oostzijde is ruimte voor circa 1.750 fietsen, aan de westzijde voor zo'n 600 fietsen. In de bestaande stalling onder het stationsgebouw zijn circa 800 plekken. Ook is extra ruimte gecreëerd voor zogenaamde 'buitenmaat'-fietsen en scooters. Bij station Goverwelle zijn aan de zuid- en de noordzijde ruim 150 extra fietsparkeerplekken gerealiseerd.

Het RVVP is door de regio vastgesteld, en biedt daarmee kaders voor het verder stimuleren van duurzame mobiliteit. In 2021 is een nieuwe concessie voor laadpalen gestart en zijn in Gouda circa 40 nieuwe e-laadpalen gerealiseerd. Ook zijn op de grote parkeerplaatsen 4 laadpleinen opgeleverd. Hiermee wordt voorzien in de toenemende vraag vanuit eigenaren van elektrische auto's.

Verminderen verkeersdruk door betere doorstroming

In juni 2021 heeft de raad het VCP Gouda vastgesteld, inclusief € 12.000.000 voor de uitvoering van de eerste tranche van maatregelen in de periode 2022-2027. Het doel van het VCP is onder andere het verminderen van doorgaand verkeer en verkeersdruk op singels en in woonstraten, inclusief de binnenstad. Daarnaast moeten de maatregelen bijdragen aan het verbeteren van de doorstroming op het hoofdwegennet, voor goede bereikbaarheid van de bedrijventerreinen en grote parkeerlocaties. Na vaststellen van het VCP is een monitoring- en evaluatieplan opgesteld, om de komende jaren op een goede manier de (verkeers)effecten te kunnen monitoren en bij te sturen als het nodig is. Ook is de formatie ingevuld van projectleiders die de projecten gaan voorbereiden, en is een start gemaakt met de definitiefase van de projecten. Diverse "no-regretmaatregelen" (incl. schoolzones en fietsmaatregelen) zijn in 2021 voorbereid voor uitvoering, zoals de aanpassing van de Ridder van Catsweg naar 30 km/uur en snelheidsremmende maatregelen op de Thorbeckelaan.

Daarnaast heeft de gemeente een adviserende rol in provinciale en landelijke mobiliteitsprojecten. In 2021 was dit van toepassing voor de verbreding van de A12 en A20, het project Beter bereikbaar Gouwe (agendalid), de verbetering van de N228, N457, N207 door de Provincie Zuid-Holland, het nationaal toekomstbeeld Fiets, het toekomstbeeld Openbaar Vervoer 2040 en de nieuwe aanbesteding van het busvervoer. Er is een bestuursakkoord gesloten omtrent de realisatie van Het Vijfde Dorp en de benodigde financiering van de bereikbaarheid. Voor het bijsturen van de regionale verkeersstromen is samen met de provincie een Multidoel Tactisch Kader Zuid-Holland opgesteld.

Verbeteren verkeersveiligheid

Met het vaststellen van het VCP zijn de kaders bekend waarin de verkeersveiligheid moet verbeteren. Hierbij wordt gewerkt aan de aanpak van reeds bestaande onveilige plekken, maar ook van het voorkomen van onveiligheid door duurzaam veilig te ontwerpen. De gemeentebrede invoering van 30 km/u levert daar een grote bijdrage aan. Potentieel onveilige situaties in de openbare ruimte, bijvoorbeeld door kapotte bestrating, kunnen snel worden doorgegeven via de nieuwe applicatie Slim Melden. In 2021 is in samenhang met het VCP een uitvoeringsprogramma Verkeersveiligheid Regio Midden-Holland opgesteld, waarbij wordt aangehaakt op landelijke en regionale veiligheids campagnes, landelijke en provinciale subsidieregelingen en het uitbreiden van 30km-zones.

Beter benutten parkeerplaatsen

In 2021 is verder uitvoering gegeven aan het Parkeerplan Gouda 2020, onder andere door het verkennen van de mogelijkheden voor gereguleerd parkeren in de Kadenbuurt en Kort Haarlem. Met het VCP is een samenhangend pakket aan maatregelen vastgesteld om de bereikbaarheid van de stad en de parkeervoorzieningen te verbeteren. Onderzoek is gedaan naar de bezettingsgraden van de parkeerterreinen en -garages. Dit biedt inzicht in de effecten van het toepassen van een parkeerstrategie, zoals op hoofdlijnen verwoord in het VCP. Voor het fietsparkeren in de binnenstad is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om dit beter te faciliteren. Er is door de raad een besluit genomen om de Stationsgarage uit te breiden met 80 parkeerplaatsen. In aansluiting op het VCP is een aanbesteding gestart voor een wijkmobiliteitsplan binnenstad en een nota zwaar verkeer; hierin wordt de parkeerstrategie verder uitgewerkt.

OV-bereikbaarheid

Door de coronamaatregelen stond het openbaar vervoer onder druk. Met de provincie zijn afspraken gemaakt over minimale bediening van de stad en konden buslijnen gehandhaafd blijven. Wel is de dienstregeling van lijn 1 en 4 in de daluren aangepast. De gemeente levert een bijdrage aan de opzet van de nieuwe concessie voor het busvervoer in Zuid-Holland Noord. Daarnaast wordt aangesloten bij strategische overleggen met betrekking tot de toekomst van het OV in de regio, met als doel het versterken van de positie van station Gouda als regionaal OV-knooppunt en het behouden van de IC-status. Ook wordt met een lobby ingezet op hoogwaardig openbaar vervoer voor Westergouwe en omliggende regionale woningbouwlocaties.

Duurzaam beheer openbare ruimte

Realisatie nieuw ECO-park

De aanbesteding is afgerond en de opdracht tot realisatie is gegeven. Momenteel vinden met meerdere partijen gesprekken plaats om te komen tot invulling van de beschikbare ruimte onder het ECO-park.

Uitvoeringsleidraad openbare ruimte

De Leidraad Inrichting Openbare Ruimte wordt continu bijgewerkt en ieder kwartaal wordt een nieuwe versie vrijgegeven. Ten aanzien van duurzaamheid worden inzichten uit projecten zoveel mogelijk verwerkt in nieuwe versies van het LIOR.

Afvalbeleid/VANG doelstellingen

Als gevolg van de coronamaatregelen en met name thuiswerken is de hoeveelheid huishoudelijk afval in 2020 en 2021 toegenomen. Daarbij is ook het scheidingspercentage gedaald van 71% in 2019 naar 68% in 2020 en 2021. De hoeveelheid fijn restafval per inwoner per jaar in 2021 was 118 kg, evenveel als in 2020. In 2021 is begonnen met het inzetten van ondergrondse (pers)containers voor de inzameling van PMD bij hoogbouwlocaties. In 2021 is de communicatiecampagne Blinkie gestart. Doel is inwoners motiveren om afval beter te scheiden en afval op de juiste manier aan te bieden.

Reclame openbare ruimte

De coronamaatregelen leidden ertoe dat er (tijdelijk) geen evenementen konden worden georganiseerd. Daardoor vielen reclame-inkomsten voor dit segment weg. Vanwege deze sterk gewijzigde marktomstandigheden is voor het contract A0/ Evenementenreclame, net als in 2020, een korting gegeven van 25%. Op langere termijn bestaat het risico op discontinuïteit van de buitenreclame-exploitant.

3.3.2 Corona

Ondanks de coronapandemie bleef ook in 2021 de druk op de huizenmarkt onverminderd groot, waardoor geen vertraging te merken was in de woningbouw. Net als in 2020 maakten in 2021 aanzienlijk minder reizigers gebruik van het openbaar vervoer ten opzichte van 2019. Mede als gevolg van een aangepaste dienstregeling, mede vanwege besmettingen onder personeel, was voor zowel bus- als treinvervoer sprake van dalingen met 60-80% op jaarbasis. In het verlengde van de ervaringen uit 2020 vond participatie rond beleidsprocessen veelal digitaal plaats. De deelname daarin bleef onverminderd groot en dit heeft tot vergelijkbare resultaten geleid vergeleken met eerdere fysieke bijeenkomsten.